

Európai Tanács

Brüsszel, 2022. március 25.
(OR. en)

EUCO 1/22

CO EUR 1
CONCL 1

FELJEGYZÉS

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Tárgy: Az Európai Tanács ülése (2022. március 24. és 25.)
– Következtetések

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Európai Tanács fenti ülésén elfogadott következtetéseket.

Az Európai Tanács véleménycserét tartott az Egyesült Államok elnökével az Ukrajna elleni orosz katonai agresszióval összefüggésben folytatott transzatlanti együttműködésről.

*

* *

I. AZ UKRAJNA ELLENI OROSZ KATONAI AGRESSZIÓ

1. Oroszország Ukrajna ellen folytatott agresszív háborúja súlyosan sérti a nemzetközi jogot, valamint rengeteg emberéletet követel, és annak következtében polgári személyek szenvednek sérüléseket. Oroszország támadásokat intéz a polgári lakosság ellen, és támadásaival polgári javakat – többek között kórházakat, egészségügyi létesítményeket, iskolákat és menedékhelyeket – céloz meg. Ezeknek a háborús bűncselekményeknek azonnal véget kell vetni. A felelősöket és azok bűntársait a nemzetközi joggal összhangban felelősségre fogják vonni. Mariupol és más ukrán városok ostroma, valamint a humanitárius hozzáférésnek az orosz katonai erők általi megtagadása elfogadhatatlan. Az orosz erőknek haladéktalanul biztonságos útvonalakat kell nyitniuk Ukrajna más részeibe, továbbá biztosítaniuk kell, hogy a humanitárius segítség eljuthasson Mariupolba és más ostrom alatt álló városokba.
2. Az Európai Tanács felszólítja Oroszországot, hogy sürgősen garantálja a biztonságos átkelést az összes többi háborús övezetben az ott rekedt polgári személyek számára az általuk választott úti cél irányába, haladéktalanul bocsásson szabadon minden túszul ejtett személyt, biztosítsa a zavartalan humanitárius hozzáférést, és alakítson ki humanitárius folyosókat. Továbbá arra is felszólítja Oroszországot, hogy maradéktalanul tartsa tiszteletben a nemzetközi jog szerinti kötelezettségeit, beleértve a nemzetközi humanitárius jogot is, és tartsa be a Nemzetközi Bíróság közelmúltban hozott végzését.
3. Az Európai Tanács követeli Oroszországtól, hogy haladéktalanul vessen véget az Ukrajna területén végrehajtott katonai agresszióknak, azonnal és feltétel nélkül vonjon vissza minden fegyveres erőt és katonai felszerelést Ukrajna teljes területéről, valamint maradéktalanul tartsa tiszteletben Ukrajnának a nemzetközileg elismert határain belüli területi integritását, szuverenitását és függetlenségét.

4. Az Európai Unió kiáll Ukrajna és annak népe mellett, és az Európai Tanács ismételten megerősíti a versailles-i nyilatkozatban foglaltakat, elismerve Ukrajna európai törekvéseit és az Európai Unió melletti döntését, amelyeket a társulási megállapodás is rögzít. Az Európai Tanács ismételten felkéri a Bizottságot, hogy a Szerződések vonatkozó rendelkezéseivel összhangban terjessze elő véleményét. Az Európai Unió továbbra is koordinált politikai, pénzügyi, anyagi és humanitárius támogatást fog nyújtani. Az Európai Unió már ez idáig is jelentős szankciókat fogadott el, amelyek komoly hatást gyakorolnak Oroszországra és Belaruszra, és továbbra is készen áll arra, hogy felszámolja a kiskapukat, és fellépjen a szankciók tényleges és lehetséges megkerülése ellen, valamint hogy gyors ütemben további koordinált erőteljes szankciókat vezessen be Oroszországgal és Belarusszal szemben annak érdekében, hogy hatékonyan meg tudja hiúsítani Oroszország képességét az agresszió folytatására. Az Európai Tanács felszólít minden országot, hogy csatlakozzanak az említett szankciókhoz. Meg kell állítani minden olyan kísérletet, amely a szankciók megkerülésére vagy Oroszország más módon történő támogatására irányul.
5. Az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió emberek millióit kényszerítette arra, hogy elmeneküljenek otthonukból. Sokan közülük az Európai Unióban találtak menedékre és biztonságra, amit az átmeneti védelmi mechanizmus segített elő. Kiemelt figyelmet kell fordítani a leginkább kiszolgáltatott helyzetben lévők szükségleteire, valamint az emberkereskedelem megelőzését és felderítését célzó intézkedésekre. Az Európai Tanács tisztelettel adózik mindazon európai polgárok, szervezetek és kormányok előtt, akik, illetve amelyek szolidaritást tanúsítottak e kegyetlen háború elől menekülő személyek felé.
6. Ez a válság jelentős kihívást jelent a fogadó államok infrastruktúrájára és közszolgáltatásaira nézve, különösen az Ukrajnával közös határokon. Az Európai Tanács méltányolja az ukrajnai háború elől menekülő menekültek befogadására tett valamennyi eddigi erőfeszítést, és arra kéri az összes tagállamot, hogy – változatlanul az egység és szolidaritás szellemében – fokozzák az erőfeszítéseiket, továbbá felkéri a Bizottságot, hogy hozzon meg minden szükséges kezdeményezést ezen erőfeszítések támogatása érdekében. Felszólít továbbá a tagállamok támogatására irányuló közelmúltbeli bizottsági javaslatokkal kapcsolatos munka sürgős végigvitelére, hogy ezáltal szavatolni lehessen a menekültek és befogadók számára biztosított uniós finanszírozás gyors mobilizálását, valamint felkéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki további javaslatokat az ez irányú uniós támogatás fokozása érdekében. Felszólítja a tagállamokat, hogy a Bizottság támogatásával dolgozzanak ki olyan vészhelyzeti terveket, amelyek mind a közép-, mind pedig a hosszú távú szükségletek kezelésére irányulnak.

7. Az Európai Unió elkötelezett amellett, hogy biztosítsa az Ukrajnába irányuló folyamatos és zavartalan villamosenergia- és gázáramlást. Az ukrainai és a moldovai villamosenergia-hálózatoknak az uniós hálózatokkal való közelmúltbeli szinkronizálása figyelemre méltó eredmény. Ez azt mutatja, hogy a jövőnk immár összefonódik. Biztosítani kell az ukrainai nukleáris létesítmények biztonságát, többek között a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség támogatásával.
8. Figyelemmel arra a pusztításra és azokra a hatalmas veszteségekre, amelyeket az orosz katonai agresszió okoz Ukrajnában, az Európai Unió elkötelezett amellett, hogy támogatást nyújtson az ukrán kormánynak azonnali szükségletei kielégítéséhez, valamint amint az orosz támadás véget ér, a demokratikus Ukrajna újjáépítéséhez. E célból az Európai Tanács megállapodik egy Ukrajnát segítő szolidaritási vagyongazdálkodási alap kidolgozásáról, és felkéri nemzetközi partnereit a részvételre, valamint a vonatkozó előkészületek haladéktalan megkezdésére szólít fel. Felhívja a Bizottságot, hogy folytassa a technikai segítségnyújtást a szükséges reformok Ukrajna általi végrehajtásának a támogatása érdekében.
9. Az Európai Tanács szorgalmazza egy nemzetközi konferencia kellő időben történő megszervezését, hogy az Ukrajnát segítő szolidaritási vagyongazdálkodási alap keretében forrásokat lehessen gyűjteni.
10. Az Európai Tanács ismételten megerősíti továbbá az iránti elkötelezettségét, hogy kiáll a Moldovai Köztársaság és annak népe mellett.

II. BIZTONSÁG ÉS VÉDELEM

11. Az Európai Tanács – emlékeztetve a versailles-i menetrendre – stratégiai vitát tartott a biztonságról és a védelemről, figyelemmel az Európa stratégiai környezetében komoly változást jelentő új európai biztonsági helyzetre.
12. Az Európai Tanács jóváhagyja a stratégiai iránytűt, amely egyrészt stratégiai iránymutatást nyújt a következő évtizedre, másrészt meghatározza azon fellépések koherens keretét, azokat a módokat és eszközöket, valamint azokat az egyértelmű célokat, amelyek ehhez az új lendülethez szükségesek, mégpedig az alábbiak révén:
 - a) lehetővé teszi az Európai Unió számára, hogy válság esetén gyorsabban és határozottabban lépjen fel;

- b) megvédi érdekeinket és polgárainkat azáltal, hogy megerősíti az Európai Unió képességét a fenyegetések előrejelzésére és enyhítésére;
- c) ösztönzi a beruházást és az innovációt a szükséges képességek és technológiák közös kifejlesztése érdekében;
- d) elmélyíti a partnerekkel való együttműködésünket a közös célok elérése érdekében.

Az Európai Tanács felkéri a Tanácsot, hogy haladéktalanul folytassa a stratégiai iránytű végrehajtásával kapcsolatos munkát, az abban foglalt ütemtervnek megfelelően.

13. Az Európai Tanács érdeklődéssel várja, hogy a Bizottság – az Európai Védelmi Ügynökséggel koordinálva – május közepéig elemzést készítsen a védelmi beruházások terén mutatkozó hiányosságokról, valamint várakozással tekint az európai védelmi ipari és technológiai bázis megerősítéséhez szükséges további kezdeményezésekre irányuló javaslatok elé. Ez hozzájárul majd azokhoz az erőfeszítésekhez, amelyek célja megerősíteni az Európai Unió rezilienciáját, valamint több és jobb beruházás révén növelni biztonsági és védelmi kapacitását, az azonosított stratégiai hiányosságokra összpontosítva. Az Európai Tanács felkéri a Tanácsot, hogy folytassa a közelmúltbeli bizottsági javaslatokkal kapcsolatos munkát.
14. Az Európai Unió és a tagállamok védelmi képességeinek megerősítése érdekében teljes mértékben ki kell aknázni az Európai Unió finanszírozási eszközeiben és kezdeményezéseiben, különösen az Európai Védelmi Alapban, az állandó strukturált együttműködésben, a képességfejlesztési tervben és a koordinált éves védelmi szemlében rejlő lehetőségeket. Emellett 2022 végéig intézkedéseket kell hozni a védelmi ipar magánfinanszírozáshoz való jutásának előmozdítására és megkönnyítésére, többek között az Európai Beruházási Bank nyújtotta lehetőségek legjobb kihasználása révén. Az Európai Tanács rendszeresen értékelni fogja a stratégiai iránytű végrehajtását és a biztonság és védelem területén elért eredményeket. Szükség esetén további iránymutatást fog nyújtani.

III. **ENERGIA**

15. Az Európai Unió fokozatosan, a lehető leggyorsabban meg fogja szüntetni az orosz gáz, olaj és szén importjától való függőségét, a versailles-i nyilatkozatban foglaltak szerint. Az Európai Tanács ezért érdeklődéssel várja azt az átfogó és ambiciózus, a tagállamokkal szoros együttműködésben kidolgozott tervet, amelyet a Bizottság e célból 2022. május végéig fog benyújtani. Figyelembe fogják venni a nemzeti körülményeket és a tagállamok energiaszerkezetét.
16. A tartósan magas energiaárak egyre negatívabb hatást gyakorolnak a polgárokra és a vállalkozásokra, amit tovább súlyosbít az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió. Az Európai Tanács megvitatta, hogy miként lehetne további segítséget nyújtani a legkiszolgáltatottabb fogyasztók számára, és hogyan lehetne rövid távon támogatni az európai vállalkozásokat.

Az Európai Tanács:

- a) felkéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy továbbra is a lehető legjobban használják ki az eszköztárat, beleértve az állami támogatásokra vonatkozó új ideiglenes válságkeretet, amely időben korlátozott elmozdulást jelent az aktuális helyzethez képest. A Bizottság javaslatának megfelelően a rendkívüli bevételek ideiglenes megadóztatása, illetve az azokat érintő szabályozási beavatkozások hasznos nemzeti finanszírozási forrást képezhetnek;
- b) sürgősen megbízza a Tanácsot és a Bizottságot, hogy érijék el az energiaügy terén érdekelt feleket és vitassák meg, hogy a Bizottság által előterjesztett rövid távú lehetőségek (közvetlen támogatás a fogyasztóknak utalványok, adókedvezmények vagy az „aggregátori modell/egyvásárlós modell” révén, állami támogatás, adóztatás (jövedéki adók és héa), árplafonok, valamint szabályozási intézkedések, például különbözeti ügyletek) hozzájárulnának-e – és ha igen, miképpen – a gázárak csökkentéséhez és emelkedésük villamosenergia-piaci dominóhatásának kezeléséhez, figyelembe véve a nemzeti körülményeket;

- c) felkéri a Bizottságot, hogy nyújtson be olyan javaslatokat, amelyek hatékonyan kezelik a túlzott villamosenergia-árak problémáját, az egységes piac integritásának megőrzése, a zöld átállásra irányuló ösztönzők fenntartása, az ellátásbiztonság megőrzése és az aránytalan költségvetési költségek elkerülése mellett.

A jelenlegi nagyon magas villamosenergia-árak összefüggésében a Bizottság készen áll arra, hogy sürgősen értékelje, hogy a tagállamok által bejelentett villamosenergia-piaci átmeneti szükséghelyzeti – köztük a fosszilis tüzelőanyag-árak energiatermelésre gyakorolt hatásának mérséklésére irányuló – intézkedések összeegyeztethetők-e a Szerződésekkel és a 2019/943 rendelettel.

Ezen összeegyeztethetőség értékelésével a Bizottság – gyorsított eljárás útján – azt is biztosítja majd, hogy teljesüljenek a következő feltételek: az intézkedések csökkentik a vállalatokra és a fogyasztókra vonatkozó azonnali villamosenergia-piaci árakat és nem befolyásolják hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben. Az értékelés elvégzése során figyelembe veszik majd az intézkedések ideiglenes jellegét és az egységes villamosenergia-piaccal való villamosenergia-összeköttetések szintjét.

17. Az Európai Tanács áttekintette az EU azonnali készülségi intézkedéseit, és megbízta a Tanácsot, hogy vizsgálja meg az uniós gáztárolási politikára vonatkozó bizottsági javaslatokat, kellően figyelembe véve és tiszteletben tartva a jelentős tárolókapacitással rendelkező tagállamok érdekeit a méltányos egyensúly biztosítása érdekében. A gáztárolók Unió-szerte történő újratöltésének a lehető leghamarabb meg kell kezdődnie, teljes mértékben figyelembe véve a nemzeti felkészülségi intézkedéseket. Tekintettel az elkövetkező télre, a tagállamok és a Bizottság sürgősen:

- a) létrehozzák a szükséges szolidaritási és kompenzációs mechanizmusokat;

- b) együttműködnek a gáz, a cseppfolyósított földgáz és a hidrogén önkéntes közös beszerzése terén, optimálisan kihasználva az Európai Unió és tagállamai együttes politikai és piaci súlyát az áraknak a tárgyalások során való letörése érdekében. A közös beszerzési platform nyitva fog állni a nyugat-balkáni országok és a három társult keleti partner előtt is;
 - c) az Európai Unió egészében teljessé teszik és javítják a gáz- és villamosenergia-rendszerösszeköttetéseket, ideértve a villamosenergia-hálózatok teljes szinkronizálását;
 - d) valamennyi tagállam tekintetében törekednek az ellátásbiztonság garantálására.
18. Az energiabiztonság és a klímasemlegesség csak akkor valósítható meg, ha az Európai Unió szilárd és teljes mértékben összekapcsolt belső villamosenergia-piacra és jól működő szén-dioxid-piacra támaszkodik. Az Európai Tanács megvitatta, hogy miként lehetne folytatni az e piacok működésének nyomon követésére és optimalizálására irányuló munkát. Felkéri a Bizottságot, hogy 2022 májusáig tegye meg a szükséges kezdeményezéseket, figyelemmel az ACER és az ESMA végleges jelentésére is.
19. Az Európai Unió folytatni fogja a nemzetközi partnerekkel való koordinációt a megfelelő ellátás biztosítása és az energiaárak emelkedésének mérséklése érdekében.

IV. GAZDASÁGI KÉRDÉSEK

20. Az Európai Tanács szorgalmazza a versailles-i nyilatkozat végrehajtásával összefüggésben a nyitottabb és szilárdabb gazdasági bázis kiépítése terén végzendő munka előrevitelét, elsősorban azért, hogy a legérzékenyebb területeken – így a kritikus fontosságú nyersanyagok, a félvezetők, az egészségügy, a digitális vonatkozások és az élelmezés tekintetében – csökkentjük stratégiai függőségeinket, továbbá ambiciózus és erőteljes kereskedelempolitikát folytatunk, valamint előmozdítjuk a beruházásokat.

21. Az egységes piac – létrehozása után harminc évvel – továbbra is egyike az Európai Unió azon legfontosabb eszközeinek, amelyek biztosítják a fenntartható növekedést és a munkahelyteremtést, továbbá amelyek rendkívül fontosak a zöld és digitális átállás felgyorsításához, valamint gazdaságaink rezilienciájának megerősítéséhez. Az egységes piac működését a válságok idején is biztosítani kell. Annak érdekében, hogy az európai fogyasztók javára teljeskörűen kiaknázhassuk az egységes piacon rejlő lehetőségeket, és hogy az hozzájárulhasson a termelékenység növeléséhez és az európai vállalkozások versenyképességének javításához, az Európai Tanács a következőkre hív fel:
- a) az egységes piaci szabályok szigorú végrehajtása és érvényesítése, valamint annak biztosítása, hogy valamennyi vállalat a harmonizált uniós szabványoknak és versenyszabályoknak megfelelően járjon el;
 - b) az iparstratégia és a kkv-stratégia végrehajtása;
 - c) az egységes piac kiteljesítése, különösen a digitális vonatkozások és a szolgáltatások terén;
 - d) a szűk keresztmetszetek szoros nyomon követése és kialakulásuk megelőzése, valamint a még fennálló indokolatlan akadályok és az adminisztratív terhek felszámolása, illetve az újabbak elkerülése;
 - e) az ökoszisztémák jobb összekapcsolása a tagállamokon belül és azok között, valamint az ellátási láncok működésének biztosítása és azok diverzifikálása;
 - f) az Európai Unió nemzetközi normaalkotó képességének megőrzése.
22. Az Európai Tanács véleménycserét tartott a közelmúlt gazdasági fejleményeiről. Jóváhagyja az éves fenntartható növekedési jelentés szakpolitikai prioritásait, és arra kéri a tagállamokat, hogy a nemzeti reformprogramjukban, valamint a stabilitási, illetve konvergenciaprogramjukban ezeket tükrözzék. Az Európai Tanács emellett jóváhagyja az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlás tervezetét is.

23. Az Európai Tanács felkéri a Tanácsot – figyelembe véve valamennyi tagállam egyedi helyzetét –, hogy folytassa a munkát az emelkedő élelmiszerárakról és a globális élelmezésbiztonságról szóló bizottsági közleménnyel kapcsolatban, amely egyaránt meghatároz az élelmiszerek megfizethetőségének Európai Unión belüli kezelésére és a magas termelési költségekkel szembesülő mezőgazdasági termelők segítésére szolgáló rövid távú intézkedéseket, valamint a fenntartható élelmiszerrendszerre való átállást támogató középtávú intézkedéseket.
24. Az Európai Tanács felkéri a Bizottságot, hogy a nemzetközi partnerekkel együttműködésben kezelje kiemelten a globális élelmezésbiztonsággal és az élelmiszerek globális megfizethetőségével kapcsolatos munkát, különösen az ukrajnai élelmezésbiztonság és mezőgazdaság, valamint a legkiszolgáltatottabb és e tekintetben leginkább kitett harmadik országok támogatása révén. Ez lesz a FARM kezdeményezés (az élelmezési és mezőgazdasági rezilienciára irányuló kezdeményezés – Food and Agricultural Resilience Mission) fő célja. E többoldalú munkának biztosítania kell a piacok hatékony működését és ösztönöznie kell a helyi termelést annak érdekében, hogy csökkenjen az élelmiszer-ellátás bizonytalanságának kockázata. Meg kell óvni az élelmiszer-ellátási láncok integritását.

V. COVID19

25. Az Európai Tanács áttekintette a Covid19-világjárványra válaszul tett koordinációs erőfeszítéseket.
26. Megvizsgálta, hogy milyen eredményeket sikerült elérni a globális egészségügyi irányítással és szolidaritással kapcsolatos nemzetközi együttműködés megvalósítása terén, többek között az oltóanyagok hatékonyabb bevezetése révén, illetve annak a munkának köszönhetően, amely a világjárványok megelőzésének, valamint az azokra való felkészültségnek és reagálásnak a megerősítését célzó jövőbeli eszköz kapcsán az Egészségügyi Világszervezet égisze alatt zajlik. Üdvözli továbbá a szellemi tulajdon-jogok kérdése vonatkozásában a Kereskedelmi Világszervezetben elért eredményeket.

VI. KÜLKAPCSOLATOK

27. Az Európai Tanács előkészítette a 2022. április 1-jén tartandó EU–Kína csúcstalálkozót. Az új globális környezetre figyelemmel és különösen az Ukrajna elleni orosz katonai agresszióval összefüggésben véleményt cserélt a Kínával fennálló kapcsolatokról.
28. Az Európai Tanács megbeszélést folytatott a Bosznia-Hercegovinában tapasztalható elhúzódó politikai válságról. Az Európai Unió ismételten megerősíti, hogy elkötelezett Bosznia-Hercegovina és a Nyugat-Balkán európai perspektívája mellett. A bosznia-hercegovinai vezetőknek határozott elkötelezettségüket kell mutatniuk egyrészt az alkotmányos és választási reform gyors lezárása mellett – ami döntő fontosságú az ország stabilitása és teljes működőképessége szempontjából –, másrészt pedig a Bizottság véleményében foglalt összes többi kiemelt reform támogatása mellett ahhoz, hogy az ország tagjelölti státuszt szerezzen. Az Európai Unió készen áll arra, hogy továbbra is magas szintű párbeszédet folytasson ezzel kapcsolatban.

VII. KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

29. Az Európai Tanács rendkívüli ülés keretében mindezen kérdésekre vissza fog térni.

VIII. EGYÉB

30. Az Európai Tanács újraválasztotta Charles MICHEL-t, az Európai Tanács elnökét a 2022. június 1. és 2024. november 30. közötti időszakra.
31. Az Európai Tanács nyugtázta, hogy a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló szerződés azon szerződő feleinek állam-, illetve kormányfői, amelyek pénzneme az euro, úgy határoztak, hogy Charles MICHEL-t nevezik ki újra az euroövezeti csúcstalálkozó elnökének a 2022. június 1-jétől 2024. november 30-ig terjedő időszakra.